

Vijf invloedrijke Nederlandse vrouwen:
Margaret Kropholler, Architect
Maria Sybille Merian, Botanist
Alexine Tinne, fotografe
Charley Toorop, Schilder
Neeltje Doff, Schrijfster

Sybil Maria Merian 1647-1717
Naturalist & illustrator

Alexine Tinne 1835-1869
Ontdekkings reiziger/fotografe

Neeltje Doff 1858-1942
Schrijfster

Charley Toorop 1891-1955
Painter

Margaret Kropholler 1891-1966
Architect

*Vijf invloedrijke Nederlands vrouwen
CAANS voordracht, Donderdag 19 Mei
door Pieter Sijpkens*

In de volgorde van hun geboorte jaar: 1647, 1835, 1858, 1891, 1891

Maria Sybilla Merian

<https://www.mmbm.ch/merian-surinam-en.html>

<https://www.theguardian.com/artanddesign/2016/apr/01/flora-fauna-and-fortitude-the-extraordinary-mission-of-maria-sibylla-merian>

Alexandrine Tinne

Alexandrine Tinne en haar moeder vertrokken in 1855 voor het eerst naar Afrika.

'We worden elk gedragen door vier negers. We hebben er elk twaalf, zodat ze om beurten kunnen uitrusten.'

<https://www.vpro.nl/buitenland/nieuws/2013/11/o-hanlon---haagsche-dames-in-afrika.html>

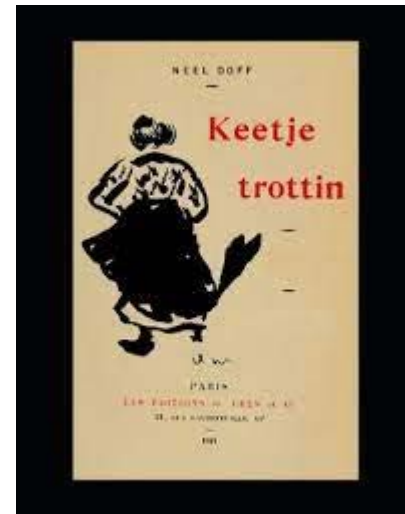
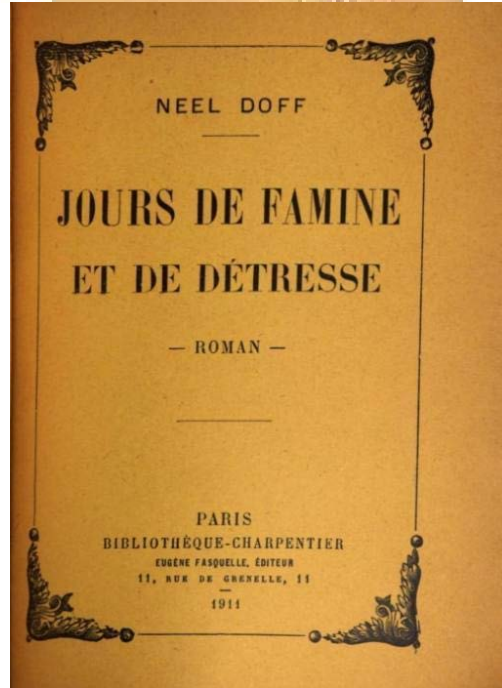
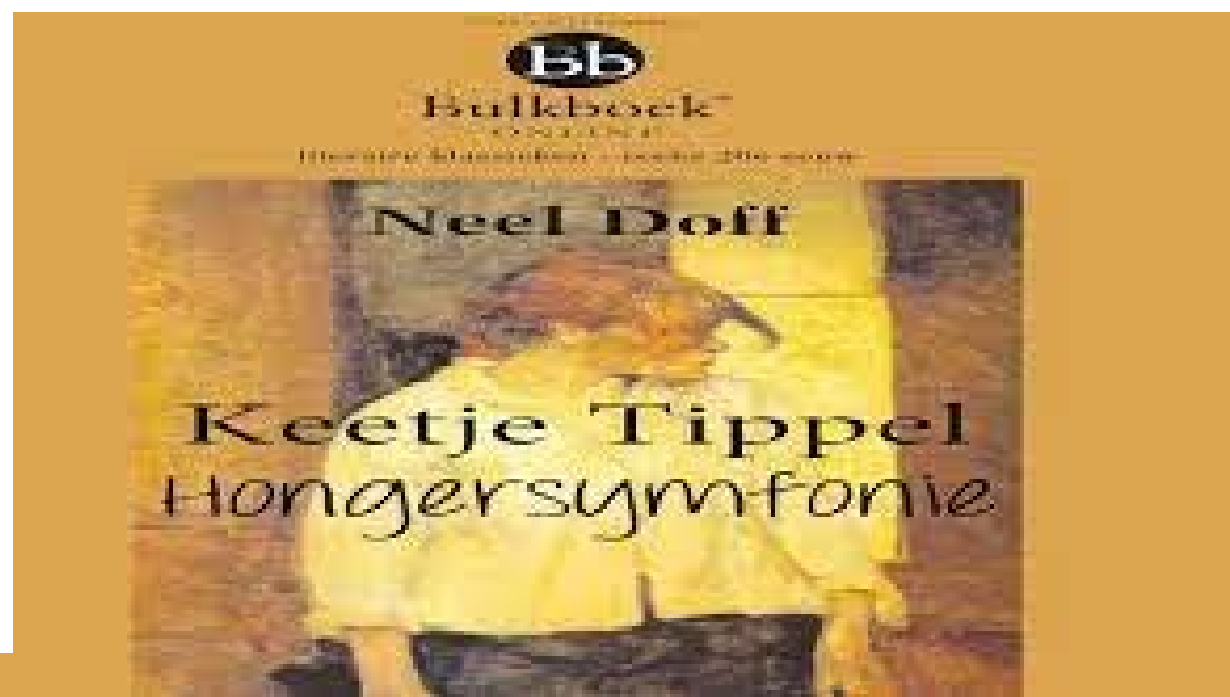
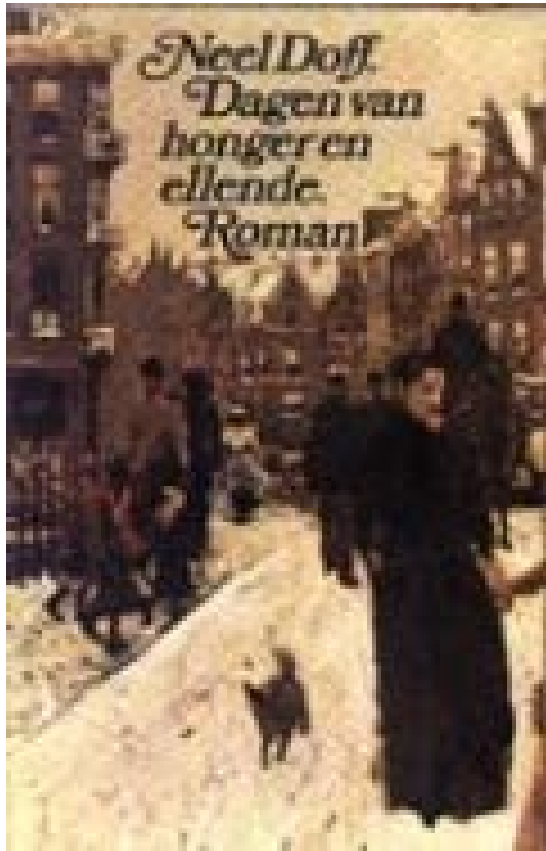
- https://www.youtube.com/watch?v=b_gDhsmh4Bk&ab_channel=UBLeiden

- **Neeltje Doff 1858-1942**

Via vele omzwervingen (*vader zocht overal werk om zijn gezin te onderhouden*), o.a. Tilburg, Den Bosch en Amsterdam, verhuisde het gezin in 1872 naar Antwerpen en daarna in 1875 naar Brussel, waar Neel Doff door haar moeder in de prostitutie werd gedreven. In die tijd poseerde zij ook voor Brusselse kunstenaars. In 1880 verlaat zij de familie en vestigt zij zich in St. Joost ten Node. Via contacten in de wat betere kringen slaagt zij er in om zich langzaam maar zeker te ontworstelen aan het milieu van armoede en verpaupering, en zet deze bijzondere vrouw haar eerste stappen in het schrijversvak. In 1885 publiceert zij voor het eerst in een tijdschrift. Haar talenten worden herkend en erkend. Rond 1901 trouwt zij met de advocaat Georges Serigiers. Het paar gaat wonen in Antwerpen en later in Genk. Op 17 april 1942 overleed Neel Doff, inmiddels een gewaardeerd en erkend schrijfster, in Elsene Brussel.

Charley Toorop

https://www.youtube.com/watch?v=X4Nv6fCAI14&ab_channel=MuseumBoijmansVanBeuningen

Margaret Staal-Kropholler (1891-1966), de eerste Nederlandse vrouwelijke architect, behoorde met Staal, De Klerk, Kramer, Blaauw en Wijdeveld tot de vaste kern van sociale-woning-bouwarchitecten van de Amsterdamse School. In tegenstelling tot de meesten van hen stelde Staal-Kropholler de woonwensen van vrouwen centraal. Ze was actief binnen verschillende vrouwenorganisaties.

<https://vimeo.com/ondemand/staalkropholler/87074700>

Links naar artikels in het DBNL archief

In 1947 rapporteerde Staal-Kropholler dat de leden een voorkeur hadden voor 'een efficiënte levensmiddelenkast, geventileerd, 's zomers koel en 's winters vorstvrij, eveneens een ijskast in de woningen met centrale verwarming'. Daarnaast spraken huisvrouwen zich uit voor uitbreiding van de ruimte boven de standaardmuurkasten en een tochtportaal. [Ga naar eind62](#) Ze wensten meer lichtpunten, stopcontacten, bergruimte en vuilnisstortkokers dan

[eind62](#) M. Berendsen is de auteur van deze paragraaf. Zie voor een uitgebreider behandeling 'Bouw' onder redactie van E.M.L. Bervoets in J.W. Schot e.a. eds., *Techniek in Nederland in de twintigste eeuw* (Zutphen 2002) deel VI.

[eind63](#) E.W. Willink-Broekman, 'Vrouwen, let op Uw saeck', *Mededeelingen van de Nederlandsche Vereeniging van Huisvrouwen* (september 1946) voorpagina.

[eind64](#) E. van Kessel en J. Middag, *De zij-kant van het bouwen. Vrouwelijke architecten en stedenbouwkundigen in Amsterdam* (Amsterdam 1987) 4; Margaret Kuperus en Ellen van Kessel, *Margaret Staal-Kropholler, architect 1891-1966* (Rotterdam 1991) 47; Jolanda Keesom, 'Van "schortjes-architectuur" naar woningen voor alleenstaanden', *NG. Gemeentelijk Magazine* 41 (11 oktober 1991) 9-11; Willink-Broekman, 'Vrouwen'.

[eind65](#) Margaret Staal-Kropholler, 'Onze woningenquête', *De Huisvrouw. Maandblad der Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen* (verder *De Huisvrouw*) 31, no. 4 (april 1947) 5. Het definitieve rapport van de enquête werd gepubliceerd in het tijdschrift *Bouw. Centraal Weekblad voor het Bouwwezen* (verder *Bouw*), dat tijdens de wederopbouw fungeerde als podium voor de bouwwereld, beleidsmakers en lobbygroepen voor bewoners, en werd aangeboden aan de directeur-generaal voor de Volkshuisvesting, Z. van der Meer. M. Berendsen, *Vrouwen Advies Commissies voor de Woningbouw. Vrouwen en co-productie in de woningbouw* (ongepubliceerd manuscript, Universiteit van Amsterdam 1999).

[pagina 113] [p. 113]

de overheid voorstond. Bovendien wensten de meeste vrouwen een aparte wasgelegenheid binnenhuis. Dit standpunt was een ommekeer voor de NVV's, die tot dan toe had gepiet voor een wasmachinerpart buiten de deur. Dit goed gedocumenteerde rapport zou gaan dienen als leidraad voor de nasleepende woningbouw. [Ga naar eind66](#)

Margaret Kropholler ontwerpen in de Amsterdamse School stijl

- het einde van de reis!